

Sumqayıt şəhər MKS-də Dövlət proqramının

həyata keçirilməsi məqsədi ilə 2008-2012-ci illər ərzində görülmüş işlər haqqında

Dövlət Proqramının Tədbirlər Planının:

- 2.1.3. bəndinə əsasən Sumqayıt şəhər MKS-də 2011-ci ildə də gözdən əlil insanların informasiya tələbatını ödəmək məqsədi ilə kitabxana fondlarının xüsusi nəşrlərlə komplektləşdirilməsinə diqqət yetirilmiş və bu qəbildən olan insanların istifadəsi üçün MKS-in fonduna Gözdən Əlillər üçün Respublika kitabxanasından 100 adda elektron nəşr alınmışdır.

2012-ci ildə isə və Sumqayıt şəhər MKS-in fonduna Gözdən Əlillər üçün Respublika kitabxanasından 50 nüsxə Brayl nəşrlər, 20 adda audio kasset alınmışdır.

-2.1.5. bəndinə əsasən Sumqayıt şəhər MKS-in oxucusu və bina şəraiti qeyri-qənaətbəxş olan 15 sayılı və 18 sayılı kitabxana-filialların fondu MKS-in digər kitabxana-filiallarının fonduna birləşdirilmişdir. Sərbəstləşən ştat vahidləri hesabına Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 11 oktyabr 2011-ci il tarixli 162 sayılı "Azərbaycan Respublikasının şəhər (rayon) mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin, müstəqil kitabxanaların, şəhər, qəsəbə və kənd kitabxana filiallarının, habelə şəhər, qəsəbə kütləvi, uşaq və gənclər kitabxanalarının nümunəvi strukturu və ştat vahidləri"nin təsdiq edilməsi haqqında qərarına əsasən S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxananın nəzdində iki yeni şöbə- Kitabxana-biblioqrafiya proseslərinin avtomatlaşdırılması şöbəsi və İnformasiya-resurs şöbəsi yaradılmışdır.

- Həmçinin 2012-ci ildə MKS-də "Oxucu tələbatına cavab verə bilməyən kitabxana-filialların birləşdirilərək daha münasib şəraiti olan kitabxananın yaradılması" bəndi ilə bağlı müvafiq işlər görülmüşdür. Belə ki, noyabr ayından 4 kitabxana-filial - 1, 10, 13 və 16 sayılı kitabxana-filiallar öz fəaliyyətini dayandıraraq MKS-in digər kitabxanalarına birləşdirilmişdir. Həmçinin hesabat ilində S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxanaya 3, 7 və 8 sayılı kitabxana-filialların birləşdirilərək sərbəstləşən ştatlar əsasında uşaq şöbəsi, incəsənət şöbəsi və dövrü mətbuat şöbəsi yaradılması həyata keçirilmişdir.

- 2.2.7. bəndinə müvafiq olaraq S. Vurğun adına Mərkəzi Kitabxananın nəzdində kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində, ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərən və əhalinin bütün təbəqələrinə pulsuz xidmət edən, müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin olunmuş hüquq-informasiya mərkəzi yaradılmışdır. Mərkəz yarandığı gündən Sumqayıt sakinlərinin Azərbaycanın qanunvericilik bazası ilə məlumatlandırılmasında, həmçinin Rusiya Federasiyasının qanunvericilik aktları ilə tanış etməkdə səmərəli fəaliyyət göstərir, elektron və ənənəvi kataloqa daxil olaraq hüquqa dair ədəbiyyat axtarışını həyata keçirir, oxucuları hüquqi biliklərlə maarifləndirmək məqsədilə müxtəlif tədbirlər keçirir.

2012-ci ildə S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxanada yaradılmış Hüquq informasiya mərkəzi xətti ilə IREX Sumqayıt Məlumat Mərkəzində "Ailə münasibətlərinin hüquqi tənzimlənməsi. Nigah müqaviləsi", "Əmək münasibətlərinin yaranmasının və tənzimlənməsinin hüquqi əsasları və praktiki qaydaları" mövzusunda dəyirmi masa keçirilmişdir.

- 2.2.8. bəndinə uyğun olaraq MKS-in Mərkəzi uşaq kitabxanasının nəzdində yetkinlik yaşına çatmayan oxuculara xidmət məqsədilə müasir kompyuter texnologiyaları ilə təmin olunmuş İnformasiya Resurs Mərkəzi yaradılmışdır. Bu Mərkəz uşaqların kompyuterden istifadə qaydalarını öyrənməsi, internetdən informasiya axtarışı vərdişlərinə yiyələnməsi işini təşkil edir.

- 2.2.10. bəndinə uyğun olaraq 2009-cu ildə yenə həmin kitabxanada uşaqların hüquqi biliklərlə təmin olunması məqsədilə "Uşaq hüququ" informasiya mərkəzi yaradılmışdır. Bu mərkəzin açılmasında məqsəd uşaq hüquqlarına dair çap və elektron nəşrləri toplayaraq, ictimaiyyəti uşaq hüquqları haqqında maarifləndirmək, yerlərdə təbliğ edərək, təşkilatlarla, məktəblərlə əlaqə saxlayıb, ədəbiyyatlarla təmin etmək, müxtəlif səpkili tədbirlər keçirməkdir. "Uşaq hüququ" informasiya mərkəzi bu məqsədlə hər il tədbirlər planı həyata keçirir. Bunlara misal olaraq Uşaq Kitabxana-Klubunda keçirilmiş "Uşaq əməyinin istismarı yolverilməzdir" adlı diskusiyayı, 18 sayılı məktəbdə keçirilən "Uşaqlar müharibə və hərbi münasibətlər şəraitində" və 8 sayılı uşaq kitabxana-filialında keçirilən "Mənim hüquqlarım mənim inkişafımdır" adlı tədbirləri göstərmək olar.

Həmçinin 2012-ci ildə "Uşaq hüququ" informasiya mərkəzi xətti ilə "Uşaqlara qarşı zorakılıq yolverilməzdir"/MUK/ mövzusunda disput, "Uşaq hüquqları və Azərbaycanda onların müdafiəsi mexanizmləri"/MUK/ adlı dəyirmi masa, "Uşaqların hüquqları toxunulmazdır" /UKK/ adlı debat keçirilmiş, "Uşaq hüquqları və biz" /UKK/ başlığı altında sərgi təşkil edilmişdir.

- 2.2.44. bəndi ilə əlaqədar Sumqayıtda kiçik və orta biznesin informasiyaya olan tələbatını ödəmək üçün MKS-in bazasında kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində və ictimai əsaslarla informasiya mərkəzi yaradılması həyata keçirilmişdir və yarandığı gündən biznes sahəsində çalışan sumqayıtlı iş adamlarının informasiyaya olan tələbatını ödənilməsinə yardımçı olur.

- 2.3.5. bəndinə uyğun olaraq milli nəşrlərin mühafizəsini təmin etmək məqsədi ilə Sumqayıt şəhər MKS-də depozitar fondların yaradılması işi 2012-ci ildə də davam etdirilmişdir.
- 2.3.8. bəndinə müvafiq olaraq S. Vurğun adına Mərkəzi Kitabxanada Sumqayıtda nəşr edilən yerli qəzetlərdə diyarşünaslığa dair materialların toplanması, qorunması məqsədilə biblioqrafik uçotunun aparılması və elektron versiyasının hazırlanması işi həyata keçirilmişdir.
- 2.4.1. bəndinə müvafiq olaraq Sumqayıt şəhər MKS-in uşaq kitabxanalarında uşaqların informasiya tələbatı probleminin həlli məqsədi ilə vaxtaşırı olaraq monitorinqlər təşkil edilmişdir. Keçirilmiş monitorinqlərdə uşaq kitabxanalarında oxucuların informasiya tələbatının ödənilməsində kitabxanaların qarşılaşdığı problemlər göstərilmişdir. Qeyd edilmişdir ki, ilk növbədə latın qrafikalı ədəbiyyatın, xüsusilə uşaq nəşrlərinin (elektron və çap) azlığı bu kitabxanalarda oxucu tələbatının ödənilməsində çətinlik yaradır.
- 2.5.3. bəndi ilə əlaqədar kitabxanaçıların təhsili, o cümlədən ixtisaslarının artırılması ilə bağlı MKS-də xeyli iş görülmüşdür. Belə ki, 2010-cu ilin iyun ayında Ukraynanın Kırım Vilayətində keçirilən XVII Beynəlxalq Kırım Konfransında Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tövsiyəsi ilə S. Vurğun adına Mərkəzi Kitabxananın əməkdaşı da iştirak etdi. Kitabxana-informasiya sahəsində çalışan kitabxana mütəxəssislərinin informasiya texnologiyaları ilə işləməsinə, kompyuter biliklərinə yiyələnməsi kömək məqsədilə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kitabxana sektorunun 2010-2011-ci illərdə Sumqayıt və Bakı şəhərlərində təşkil etdiyi kurslarda MKS-in direktor və müavini iştirak etmişdir. Həmçinin 2010-cu ildə Gəncə şəhərində Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kitabxana sektorunun təşkilatçılığı ilə keçirilən "Azərbaycan cəmiyyətində mütaliə problemlərinin həllində kitabxanaların rolu" mövzusunda dəyirmi masada, 2011-ci ilin oktyabr ayında isə Bakıda keçirilən "Kitabxanalar milli mədəniyyətin dirçəliş resursudur" mövzusunda beynəlxalq konfransda, həmçinin 2012-ci ilin dekabr ayında Bakıda keçirilən Azərbaycan kitabxanaçılarının ümumrespublika müşavirəsində Sumqayıt şəhər MKS-in rəhbəri iştirak etmişdir. 2011-ci ildə 6, 2012-ci ildə isə 4 kitabxanaçı Respublika Mədəniyyət Müəssisələri İşçilərinin Hazırlıq və İxtisasartırma Mərkəzində kurs keçmişdir. Eyni zamanda kitabxanaçılarımız C. Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasında, həmçinin şəhərimizdə keçirilmiş treninqlərdə iştirak etmiş, vaxtaşırı iş təcrübəsini öyrənmək məqsədilə Milli Kitabxanaya, C. Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasına, F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasına ezam olunmuşlar. Bundan başqa hər ayın sonunda S.Vurğun adına Mərkəzi Kitabxananın keçirdiyi seminarlarda, təcrübə məşğələlərdə filial və şöbə müdirləri, MKS-in kitabxanaçıları və məktəb kitabxanaçıları iştirak etmişlər.
- 2011-ci ilin İyul ayında S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxananın əməkdaşlarının iştirakı ilə Qusar rayon Mərkəzi kitabxanasında "Kitabxana fondları regionun inkişafında əsas informasiya resursu kimi" mövzusunda dəyirmi masa keçirilmişdir.
- Oktyabr ayında Bakının Binəqədi rayon Mərkəzi kitabxanası əməkdaşlarının iştirakı ilə S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxanada "Azərbaycanşünaslığı inkişaf etdirmək məqsədilə fondların ölkəşünaslığa və diyarşünaslığa dair materiallarla zənginləşdirilməsi" mövzusunda seminar-məşğələ keçirilmişdir
- 2.5.8. bəndinə uyğun olaraq Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən təşkil olunan "İlin ən yaxşı kitabxanası" nominasiyası üzrə müsabiqədə Sumqayıt şəhər MKS də iştirak edərək 2011-ci ilin qalibi olmuşdur. Həmçinin MKS-ə daxil olan kitabxanalar arasında da ilin yekunları ilə bağlı "Ən yaxşı kitabxanaçı", "İlin ən yaxşı kitabxanası" nominasiyaları üzrə müsabiqələr keçirilmişdir. 2011-ci ildə "İlin ən yaxşı kitabxanası" adını Mərkəzi uşaq kitabxana, "Ən yaxşı kitabxanaçı" adını isə 2 sayılı kitabxananın böyük kitabxanaçısı Əliyeva Şəraf və 4 sayılı gənclər kitabxanasının müdiri Eminova Sona almışdır. 2012-ci ildə isə eyni məqsədlə keçirilən müsabiqədə "İlin kitabxanası" nominasiyasında 12 sayılı uşaq kitabxanası I yerə, 7 sayılı uşaq kitabxanası II yerə, 10 və 14 sayılı kitabxana-filiallar III yerə, "İlin kitabxanaçısı" nominasiyasında isə S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxananın Xidmət şöbəsinin müdiri Mirzəyeva Zemfira I yerə, 4 sayılı gənclər kitabxanasının müdiri Eminova Sona II yerə və M. Rəsulzadə adına 2 sayılı kitabxana-filialın müdiri Qafarova Ofelya III yerə layiq görüldülər.
- 2.5.10. bəndinə əsasən Sumqayıt şəhər MKS-ə 2008-2011-ci illər kompyuter biliklərini və informasiya texnologiyalarını mənimsəmiş 8 nəfər (1 nəfər 2011-ci ildə) ali və orta ixtisas təhsilli kitabxanaçı mütəxəssislər işə qəbul olunmuşdur.
- 2.6.1. bəndinə müvafiq olaraq hesabat ilində Sumqayıtda kitabxanaların pasportlaşdırılması işi həyata keçirilmişdir. Belə ki, şəhərimizdə MKS-ə daxil olan 17 kitabxana-filialdan başqa ümumtəhsil məktəblərində 50, peşə təhsil məktəblərində 3, orta-ixtisas məktəblərində 3, həmçinin 2 ali təhsil müəssisəsində - Sumqayıt Dövlət Universitetində, Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Sumqayıt filialında və "İdrak" məktəb-liseyində kitabxana fəaliyyət göstərir
- 2.7.4. bəndi ilə əlaqədar 2008-2009-cu illərdə Sumqayıt şəhər Vurğun adına Mərkəzi Kitabxanasının ikimərtəbəli binası yerli İcra hakimiyyəti tərəfindən əsaslı təmir edilərək yenidən oxucuların istifadəsinə verilmişdir. Müasir inventar və avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. 2011-ci ildə 3 və 8 sayılı kitabxana-filiallar cari təmir olunmuş, 7 sayılı uşaq kitabxana-filialında istilik sistemi quraşdırılmış, Uşaq kitabxana klubun isə əsaslı təmirinə başlanmışdır.
- Sumqayıt şəhər MKS-in maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yeni avadanlıq və inventarlarla təchiz olunmasına da diqqət yetirilir. Hər il müntəzəm olaraq kitabxanalara yeni avadanlıq və inventarlar, müasir texnoloji vasitələr alınır.
- - 2.7.5. bəndinə müvafiq olaraq Sumqayıt şəhər MKS- in metodik mərkəzi olan S.Vurğun adına Mərkəzi kitabxanada 2009-cu ildə əsaslı təmirdən sonra kompyuterləşdirilmiş infrastruktur qurulmuş, kitabxana yeni informasiya texnologiyaları ilə təchiz edilmişdir. Kitabxanada lokal şəbəkə yaradılmış, İnternetə çıxış təmin

edilmişdir. İRBİS64 Avtomatlaşdırılmış Kitabxana-İnformasiya Sistemi tətbiq olunaraq elektron kataloq yaradılmış və kataloqa fondun ədəbiyyatının daxil olunması prosesi ardıcıl olaraq həyata keçirilmişdir. 2012-ci ilin sonunadək "Kitablar" bölməsində 2346 latın, "Retro kataloq" bölməsində 1287 nüsxə azərbaycan və 799 nüsxə rus dilində kiril qrafikalı ədəbiyyat, 2691 yeni kitablar, 189 CD -Elektron resurslar, 145 avtoreferatlar, 3258 toplu kataloq, həmçinin "Elektron kartoteka" bölməsində 8191 qəzet və jurnal məqalələri, Retro kartotekada 6432 qəzet və jurnal məqalələri, həmçinin Mərkəzi uşaq kitabxanasında Elektron kartoteka bölməsində 3148 qəzet və jurnal məqalələri, 2219 latın, 78 yeni kitablar, 74 CD-DVD Elektron nəşr, 40 Retro kitab proqramın yaddaşına köçürülmüşdür. Qeyd edək ki, 19 aprel 2012-ci ildə S. Vurğun adına Mərkəzi kitabxanada tətbiq olunan İRBİS-64 Avtomatlaşdırılmış Kitabxana-İnformasiya İdarəetmə Sisteminə əlavə və dəyişikliklər edilməsi, yeni versiyanın quraşdırılması barədə "Xaqan Hüquq Firması" MMC ilə S.Vurğun adına Mərkəzi kitabxana arasında müqavilə imzalanmışdır.

Bundan başqa Mərkəzi kitabxana və kitabxana-filiallarda yaradılmış multimedia fondu il ərzində sistem oxucularının audiovizual materiallara olan tələbatını ödəməyə səy göstərmişdir. Sistemin fonduna 2012-ci ildə 453 nüsxə (CD, DVD) elektron kitab və elektron dərsliklər alınmışdır. Qeyd edək ki, Mərkəzi uşaq kitabxanasında 2011-ci ildən "Cırtan" multimedia zalı da fəaliyyət göstərir. Multimedia zalı əsasən məktəbəqədər və kiçik yaşlı oxuculara xidmət göstərir. Zalın fondunu əsas etibarilə musiqi, təbiət və nağıllarla bağlı 100-dən çox CD, DVD diskleri təşkil edir. Multimedia zalında il boyu yeni elektron nəşrlərin təqdimatı ilə əlaqədar tədbirlər keçirilmişdir. Buna misal olaraq 7 sayılı uşaq kitabxanasında keçirilən "Bizim nağıl dünyamız" adlı nağıl saatını və Mərkəzi uşaq kitabxanasında "Deməyi bizdən, yozmağı sizdən" adlı tapmaca axşamını göstərmək olar.

- Şəhər əhalisinin bütün təbəqələrinə kitabxana xidmətinin yaxşılaşdırılması, səmərəliliyinin artırılması məqsədilə MKS-in kitabxana-filiallarının da kompyuter təminatı, kompyuterləşdirilmiş kitabxana-informasiya şəbəkəsinin yaradılması, həyata keçirilib. Hazırda MKS-in bütün filialları kompüterlə təmin olunmuşdur.